

YOUR AD HERE ADVERTISE IN ARDZIV

email us at ardziv@ayfcanada.org

for more information, visit **www.ardziv.org**

Ardziv is published by the Armenian Youth Federation of Canada and distributed free of charge within the community for those who strive for the national, social and economic liberation of the Armenian people.

The opinions expressed in Ardziv are not solely and necessarily the opinions of the Armenian Youth Federation of Canada. Ardziv encourages all Armenian youth to express their thoughts freely in this publication.

Financial contributions may be made to the following address:

45 Hallcrown Place North York, Ontario M2J 4Y4

Cheques should be made payable to "Ardziv Magazine"

If you would like to contribute to Ardziv, please submit your articles to ardziv@ayfcanada.org. You can also submit your material directly on our website at www.ardziv.org/contribute

Contributors

Tamar Najarian Roubina Sarkissian Varak Babian Sevag Haroutunian Aram Bartevian Sarine Gulerian Astghik Aprahamian Levon Sarmazian Rupen Janbazian Katya Derhovagimian Arpy Tcherkezian

Creative Director

Roubina Keushkerian

Editorial Board

Rupen Janbazian Varak Babian Nareh Ghalustians Karnig Hasserjian Talar Tcherkezian Nazeeg Haneshian

Special Thanks To

Hasmig Babian
Silva Pailian
Lori Janbazian Sarkisian

Cover: In Memory of Hrant Dink, 1954-2007

IN THIS ISSUE

Editorial	pg 4
Հայու հոգին	pg 5
Մեր Արխիւներէն	pg 7
Un été en arménie	pg 8
Հայ Ազգային Պար	pg 10
How to Respond: "Why Do You Care So Much About Something That Happened Almost 100 Years Ago?"	pg 12
A Conversation with a "Normal Turk"	pg 14
Երկու միտքով եմ	pg 18
Operation Hayasdan	pg 20
Surviving in the Diaspora	pg 22
Preserving our Culture One Song at a Time: Music as an Agent of Cultural Pride in the Diaspora	pg 23
Բանաստեղծութիւններու Անկիւն	pg 24
People Talk	pg 25
Learning About Heritage, History and our Struggle Through the AYF	pg 26

A CHANGE IS BREWING AMONGST TURKISH CIVIL SOCIETY, LEAVING US TO PONDER OUR COMMUNAL REACTION TO THIS ALL IMPORTANT SHIFT.

On these very pages, we have often spoken about never forgetting, never compromising and constantly thirsting for justice. How can we acknowledge this popular change without implying the laying down of our arms, especially when the Turkish state is still rooted in deep denial?

A near century passes and we are left to tow a complicated line- to be navigated by Diaspora and Armenia alike. We need to continue to stay firm, demand justice, but also realize that chants and teary eyed sentiments are not the final answer. We must acknowledge alternative avenues and recognize that dialogue amongst Turkish civil society can be the catalyst to bring forth a mental shift, away from the nationalistic propaganda that has plagued generations of Turkish denialists.

A slippery slope is surely ahead, and we must tread carefully and approach with caution. Change has to come from within Turkey; something out of our control. All we can control is our reaction and the discourse we contribute. Is it possible to create such a dialogue without mellowing the demand for reparation? Can we make demands without making concessions? These questions, and countless others will – and should - colour our future conversations. We must not feel as though engaging is equal to admitting defeat, and walk towards the future with optimistic, though cautious, steps. We must put faith in both peoples - Armenians and Turks-and encourage the cracks appearing in denialist facades. These are the cracks that will lead to walls crumbling down. Only when these changes are made can a new and stronger future be built.

Ն շմարելի փոփոխութիւն մը կը բացայայտուի Թուրքիոյ ընկերային հասարակութեան մէջ, որ կր մղէ մեզ հակազդելու այս իրողո<u>ւ</u>թեան։

Մենք այս էջերուն մէջ յաճախ խօսած ենք չմոռնալ մեր դէմ գործուած սպանդը, չզիջիլ եւ հետապնդել արդարադատութիւնը: Ինչպէ՞ս կրնանք ընդունիլ Թուրքիոյ մէջ եղող այս ժողովրդային փոփոխութիւնը առանց անձնատուր ըլլալու, երբ թուրք պետութիւնը կը շարունակէ խորապէս մխրճուած մնալ իր մերժողական քաղաքականութեան մէջ:

Մօտաւորապէս դար մը անցած է եւ տակաւին հայրենիքն ու սփիւռքը դէմ յանդիման կը գտնուին իրենց դիմաց ցցուող բարդ կացութիւններուն: Մենք պէտք է շարունակենք մնալ պահանջատէր, մի՛ շտ հետապնդելով արդարութիւնը, բայց միաժամանակ գիտակցիլ այն իրողութեան որ բողոքն ու թաց աչքերը վերջնական լուծման պիտի չհանգին: Հետեւաբար պէտք է մտածենք տարբեր կարելիութիւններու մասին. արդեօք երկխօսութիւնը կրնա՞յ խթան մը ըլլալ, թուրք պետութեան մերժողական քաղաքականութեան փոփոխութեան մէջ, թէ մեզ կ՛ առաջնորդէ սայթաքուն եւ վտանդաւոր ուղիներու, որուն համար պէտք է ըլլանը չափագանց զգույ եւ խոհեմ:

Քաղաքականութեան փոփոխութիւնը պէտք է գայ Թուրքիայէն, ինչ որ մեր հակակչոէն դուրս է. մենք կրնանք միայն հսկել մեր հակազդեցութեան եւ դիւրացնել երկխսութիւնը։ Կարելի՞ է նման երկխսութիւն մը ստեղծել առանց «մեղմացնելու» հատուցման պահանջքը։ Կրնա՞նք պահանջել առանց զիջումներու։ Այս հարցը եւ բազմաթիւ այլ հարցեր, մաս պիտի կազմեն ապագայի երկխսութիւններուն. այս չի նշանակեր որ նախաձեռնելը պարտութիւն է եւ նայիլ ապագային լաւատեսութեամբ։ Մենք պէտք է հաւատք ընծայենք երկու ժողովուրդներուն, խրախուսելով որ մեծամասնութիւն դառնան «Մենք բոլորս Հրանդ Տինք ենք» ըսող «անվախ եւ արդարամիտ» թուրքերու թիւը։ Այն ատեն է որ կը քանդուին մերժումի պատերը եւ կարելի կ՛ըլլայ ստեղծել հզօր եւ փայլուն ապագայ մը։

ZU3nt 2n9h4

Թամար Նաձարեան, «Ս. Զաւարեան» Մասնաձիւղ

Զարմանալի հայ, զարմանալի հայ. Պապդ՝ Թուրքահա՜յ, հայրդ՝ Ռուսահա՜յ, դու՝ Ֆրանսահա՜յ...

..Տղադ՝ Սեւանո՛ւմ, թոռդ՝ Թեհրանո՛ւմ, ծորդ՝ Միլանո՛ւմ-(քո սերմը վաղո՛ւց քեզ չի հասկանում)...

...Զարմանալի´ հայ.- որ որպէս հիւր է իր տունը գալիս. Որպէս... տուրիստ իր տանն մէջ ման գալիս, եւ ... ետ գնում տո՛ւն, որ Նի՛ս է կոչւում, Հալէ՚պ կամ Շանհա՛լ...

Գէորգ Էվինի սոյն տողերուն մէջ կարելի է տեսնել մեր տարօրինակ ու զարմանալի կեանքի գնացքը։
Օտարութեան մէջ պարտադրաբար մեր բոյնը հիւսած, մեր հայրենիքը կը դիտենք զբօսաշրջիկի աչքերով։ Կը յիշենք մեր պապենական սովորութիւններն ու արմատները, սակայն մեր ազգային պատկանելիութեան զգացական աշխարհը անտարբեր ու քարացած կ՝ երեւայ։
Ի՜նչ տխուր իրավիձակ. մեր կեանքը օտարութեան մէջ որքան «հանգիստ»

թուի, հայրենասիրութեան զգացումը անզգալաբար կը չքանայ։ Ի՜ նչ զարմանալի իրավիճակ, երբ մեր իսկական տունը՝ հայրենիքը կը սեպուի հեռակայ ափ, ու մեր հնագոյն մի բուռ հողը կը կորսնցնէ իր առացքական ուժը, անտարբեր ու անփոյթ իր թափառական որդիներուն։

Թափառական Հայն ու Հայու որդին։ Հազարամեակներով տանջուած, չարչարուած ու կոտորուած, անկախութիւնը դարերով կորսնցուցած, սակայն յանկարծ ժամանակ առ ժամանակ կռունկին կանչին հետեւելով վերադարձած Տուն։ Ափսոսանքով՝ շա՜տ շատեր պանդխտութեան ընթացքին արմատ նետած ու տարուած օտար բարքերով, նոյնիսկ անտարբեր՝ լաջորդող սերունդներուն փոխանցելու ազգային պատկանելիութեան ամենադոյզն զգացումը, թողելով զայն ձակատագրին: Ուրիշներու oտար ափերու այլասերութեան ահեղ լափումին դէմ դնելու լծակները լոգնած, ազգային միութենական գործունէութիւններու որոշ չափով մաս կազմելով, գոյութիւննին կր քաշքրտենք։

Մենք մեզ կը կոչենք Հայ, սակայն անծանօթ ենք Հայու իսկական տիպարին ու հազարամեայ իսկական պատմութեան։ Մեր զտարիւն սե՞րժս է մեզ Հայու տիտղոս տուողը, կամ թէ մեր գրպանէն ազգին տրամադրուած «այրի կնոջ լուման»։ Մեր ազգային գործունէութեան ծաւա՞լն է մեզ հայ պահողը, կամ թէ մեր սրտին վառ բոցը՝ մեր հողին կարօտի տենջով տոգորուն։ Եւ ի՞նչ Հայ, երբ սերմը իր հարազատ բերրի հողէն է անջատուած։

Տարիներով կ`երգենք «Երկիր մ'ունենք մենք` Հայաստան- ինչո՞ւ ապրինք օտարութեան»։ Դարերով համբերեցինք, եւ հիմա ի՞նչ։ Հայրենիք ունինք, անհայրենիք կ`ապրինք։ 21 տարիներէ է վեր Հայաստանը մեզ կը սպասէ. իր զաւակները տուն կը կանչէ։ Բ՛աւ է օտարի հողը պարարտացնենք. բա՛ւ է թափառինք օտար աշխարհներ. օտարն մեզի օգուտ չունի՛...

Եկէք եղբայրներ ու քոյրեր, լսենք հայրենի կռունկին կանչը ու տեսնենք այդ թալանուած թշուառ ու անտէր հայրենիքը մեր եւ այսուհետեւ Տուն կոչենք։ Չվերադառնանք մեր բոյնը որպէս զբօսաշրջիկ, այլ՝ իբր տէր ու տիրական։ Նոր սերունդներ սնանենք Նժդեհեան ազգայնամոլութեամբ ու ցեղակրօնութեամբ, «ղայիմ» բռնելով մեր հայրենիքն ու ինքնութիւնը։ Գէլէ՛ եղբայրք, գէլէ՛ գնանք մը՛ր էրկիր...։ \Box

read past issues online at issuu.com/ardziv or download them at ardziv.org/downloads

"I'll Speak Armenian" - Շանի Ղազարեան

I promise next time we meet I'll speak Armenian.

Նորածանօթ ընկերներու բաժանումի վերջին պանուն արտասանուած որածանօր ըսկերներու բաժանումը վերջին պահուն արտասանած ասաքերը եկան նոգելկուած մտածումներն ուներու ուներու ուներու հուսերու և արտասանած արտարերը եկան նոգելկուած առաջերուները ուներուն ուներուներուն ուներուն ուներուն ուներուն ուներուն ուներուն ուներուն ուն ասաքերը եղաս հոդելլդուաց ստացուսսերս ցացելու։ ձէյսօսի արտասան նեջ իսօսքերը բալասանի ազդեցութիւն ունեցան. Սփիւոք իսաժամուժին մէջ և արտասանի ազդեցութիւն ունեցան. Արևութ իսաժամուժին ազդեցութիւն ունեցան. ասունը բալասար ազդեցութըւս ուսացաս, օգրրերք բապսակուեր՝ ապրտղնուած նոգեակներ իրենց նոգեվարքով չէին պսակուեր՝ ուսացան ապրտղնուած նոգեակներ իրենց հոգեվարքով չէին արանչերի չերը։ տարտղառւաց գոգսապար ըրասց գոգալարքով չերս պսակուտր հայկականութիւն կը սողոսկեր սփիւռքապիղծ հոգիներե ներս։ արդիւնք, յատակ չէ, բայց բաջալերելի է Ճէյսօնի

ձէյսօնն ու իր նմանները, որոնք գործօն դերակատարներ իրերասևետեևունբար ասանաևին։ ու ու ըր ստաստերը, որոսք գործու դարականութեան) շատ են մեր իրականութեան (սփիւռքանայ իրականութեան) շու չչ։ ոս սոր ըրակասութոաս (ստրեռ քահայ րրակասութոաս) շատ անգամ գու կը դառնան քննադատութիւններու, բայց ո՞վ ասգաս գու կը դառսաս բսսադատութըւսսերու, բայց ո կ մեղադրել, Ճէյսօ՞նը, իր ընտանի՞ քը, շրջանա՞կը, այուբ..... սաղադրալ, ձեյսօ սը, րր ըստասր քը, շրջասա чը, ակո լսբը, մը եկեղեցի՞ն, արդեօ՞ք մեղադրել։ Օր ըստ օրէ աճող թնճուկի մը և և և ... և ... և և ահազասգը թե որ կը հաչեցնեսք. Հայ իրականութեան մաս կազմող օտարամոլութեան ախտին, որ կու գայ ^{ջատ} հինէն, հաւանական գաղիւ հոստոներու մեծառութը ու մեծառութեւ ժուղունացում և հետաներու մեծառութը օտարասոլութեաս արստրս, որ կու գայ ջատ երսէս, եաւասական գաղիեր կերլուծումը կը հասողներու մեծայարգ ու մեծապատիւ ժառանգորդներ (հասունանանանանանան հասողներու մեծայարգ ու մեծագատին հասունանան (հասունանանանանան հասունանանան հասունանանան հասունանանան հասունանան հասունանան հասունանան հասունանան հասունանան հասունանան հասունան հասունանան հասունան հասունանան հասունանան հասունան հասուման հասունան հասուման հասուման հասուման հասունան հասուման հասում հասուման հասուման հասուման հասուման հասում հասում հասում հասում հասում հասում հասում հասում հային հայուն հայ ասաղներու մեծայարգ ու մեծապատիւ ծառանգորդներ վերլուծումը կը ձգենք գալկականութիւնը, կը ձգենք գալկականութիւնը, կը ձոլովենք ո՞րչափով անոնք կը կորմնցնեն իրենց հայկականություն ու ուսան գարանցնենը ո՞րչափով անոնք և ուսան հայ անուսան հայ անո գալովեսք, ո ըչափով ասոսք կը կորսսցսես իրեսց գայկակասութրւսը, կը ձ առողջ Հայ ընտանիքը «թէ մօրդ անդամ արտողջ հայ ընտանիքը «թէ մօրդ անդամ արտողջ հայ ընտանիքը «թէ մօրդ անդամ արտողջ հայ ընտանիքը «թե մօրդ անդամ

որություն հարեր հայր լեզուն չմոռանաս»։ մաքից հանես, քո մայր լեզուն չմոռանաս»։

Շատ են մեղադրանքի թելերը, բայց կայ ու կը մնայ թոյնին ակը, ինք հայ հատ հատ հատ հատ հատ ապատումե համու Նատ ես մեղադրասբի թելերը, բայց կայ ու կը մսայ թոյսիս ակը, ինք ճամբով չաղ ծնողքը. շատ ու շատ մեծ է դերը հայ ծնողջին։ Ինքնազարգացումե ճամբով չուս հետուե ուստություն ճամեու ծևողքը. շատ ու շատ մեծ է դերը հայ ծևողքին։ Ինքնազարդացումի ճամբայ, ճնողջ-զաւակ յարաբերութիւնը կրնայ դառնալ նախընծան ըլևալ առողջ գործ, որ կրնայ նախընծան ըլևալ ուսուցում ուսուցում որ հուտնան հուտնան և և արդիւնաբեր դործ, որ հուտնանուն հուտնան հուտան հուտան հուտանան հուտնան հուտնան հուտնան հուտնան հուտնան հուտան հուտան հուտան հուտնան հուտնան հուտան հուտնան հուտան հուտնան հուտնան հուտնան հուտան հուտնան հուտ ըստասրքը ու հայ ասհատը կերտուսիս։ Օրջասակը իսքսիս կրնայ ըլալ բալասան ոգի կամ խորտակիչ նետ ու զգետնել հայ լեզուն ու մշակոյիշ։ Ատ. ռիւռին չէ, ամէն հոռմ ամեն օրջան ուռնեւ Հավասան չե Այր, դիւրին չէ, ամէն կողմ, ամեն շրջան գտնել եայկական շրջանակ, արդ խիտ չերու են այդ խիտ չերու են այդ են անձնական պատճառները, ը ը առող անձնական արտ ու շատ են անձնական արտ ու շատ են անձնական արտ ու շատ ու շատ են անձնական արտ ու շատ ու չատ ու շրջասակ․ շատ ու շատ ես ասձսակաս պատոառսերը, կեռու ես այդ բորտ ընհան ու հաղորդակցութեան ու հաղորդակցութեան ու հաղորդակցութեան ու հաղորդակցութեան չումուսերեր ու չուներ ու չունե ժասասակը գուողութեամբ, կամքով օրեկուած եայ ծնողքը իր զաւակներուն նայ կրնայ եայ մշակոյն ու լեզու փոխանցել։ Հաւանաբար շատ մեծ է դերը հայ կրնայ եայ մշակոյն ու լեզու փոխանցել։ Հաւանաբար հայ հույուն հույու մեծ և դերը հայ հույուն հույո կրսայ հայ մշակոյխ ու լեզու փորսանցել։ Հաւասաբար շատ սեծ է դերը հայ գաղութներու պատասխանատուներուն, ապղութներու պատասխանատուներու ու ապրութներու ապատասխանատուներու ապատասխանատուներու ու ապրութներու ապատասխանատուներու ու ապրութներու ապատասխանատուներուն ու ապրութներուն ու ակարականատուն ու ակարութներու ու ակարութներու ու ակարութներու ու ակարութներու ակարութներու ու ակարութներու ակարութներու ու ակարութներ ու ակարութներություն ու ակարութներ ու ա գաղութրս. աջուքս կ երթայ սեծաթրւ գաղութսերու պատասիականցելու հորանցելու ակումբ, հայ պատանի-պարմանուհիներու փոխանցելու եկեղեցի, դպրոց, ակումբ, ուներա և ուն հարուստ հայ մշակոյնի ոսկեզօծ գասձը ի գիս ասես զոհողունիւս, նիկուսք կանգնելու հայ արուեստագէտներու ու կրնական գործիչներու, որ հայ արուեստագէտներու ու կրնական դործիչներու ու հայ արուեստագէտներու ու կրնական գործությունը ու հարաական գործիչներու ու հայ արուեստագետներու ու կրնական գործիչներու ու հարաական գործությունը ու հարաական գործության գործությունը ու հարաական գործությունը ու հայաստական գործության ու հայաստական գործության գործությունը ու հայաստական գործությունը ու հայաստ դասգսելու հայ արուեստագետսերու ու դրթակաս գործրչսերու, որ փորսաւ համապազ^{օրեա}յ հացի վազվելուքի ստեղծագործեն ու կրթութիւն ջամբեն։

Դժուարին ու նսկայ աշխատանք, բայց վստան ենք որ խաժառաւօտը պիտի աշխատանը, բայց վստան ենք որ խաժառաւօտը պիտի իր դարաւոր երթը դեպի...

UN ÉTÉ EN ARMÉNIE

Par: Astghik Aprahamian, Chaptire "Levon Shant"

Cette chronique, rédigée pour un cours de journalisme, est basée sur mon plus récent voyage en Arménie, de juin à août 2010.

L'air est chaud, le soleil très fort, trop fort pour ma tête habituée aux hivers québécois. J'ai soif, il est 14h, j'entends ma grand-mère crier à des lieues d'où je suis que c'est le pire moment de la journée pour sortir dehors. Elle a sûrement raison: les rues sont désertes, pas un seul piéton. Des taxis vont et viennent, transportant des touristes naïfs, soit des Iraniens qui encombrent la ville durant l'été, soit des Arméniens venus du Liban, de la Syrie, des États-Unis et du Canada. Des Jeeps, des Mercedes et des BMW noirs, leurs fenêtres teintées cinq fois la limite légale, roulent en toute vitesse, menaçant de m'écraser plusieurs fois alors que je traversais le passage à la lumière verte. Les mashrutkas, des mini-autobus, passent lentement et ramassent les rares passagers se tapissant sous les arbres ou les arrêts de bus. Autour de moi, malgré les rues désertes, c'est du vacarme incessant.

Bref, Yerevan, ma ville natale, me souhaite la bienvenue.

Dans la cuisine de ma grand-mère – une toute petite cuisine où elle s'assoit pour recevoir ses amies – on ne parle pas beaucoup du génocide. C'est un événement du passé qui resurgit de temps en temps, qui apporte beaucoup d'émotions, beaucoup de pleurs, beaucoup de

souvenirs... Mais il y a bien d'autres choses à discuter dans le présent. « Réglons les problèmes qu'on a maintenant, d'abord, » me dit ma grand-mère, Svetlana Sahinyan, une femme robuste dans la fin soixantaine qui teint encore ses cheveux en noir et se met du rouge à lèvres pour sortir s'acheter du lait. « On doit prendre soin de l'Arménie qu'on a maintenant, elle est en miettes. »

Ma grand-mère est assez proche de la réalité. Durant soixante-dix ans, l'Arménie était une république soviétique. Avec la chute de l'URSS en 1991, l'état du pays ne fait que s'empirer. Le tiers de la population est au chômage, alors qu'un chanceux 1% vit dans une richesse démesurée, construisant des maisons aux apparences de palais, faisant la fête avec du champagne et du caviar de façon hebdomadaire, partant les fins de semaine en Italie, en France.

« C'était mieux avant, » dit résolument ma grand-mère. « Il y avait toujours du travail pour tout le monde. On était payé assez, on s'amusait plus, on avait moins de soucis. Même si parfois il ne restait plus de pain ou de viande dans les magasins, même s'il fallait attendre les files pour s'en procurer, c'était correct comparé à maintenant : il y a une telle abondance, c'est horrible, car personne ne peut en bénéficier. »

Son amie assise à côté d'elle avec une tasse de café entre les mains, acquiesce en soupirant. « Ma pension est de 18 250 dram [approximativement \$50 USD] par mois. C'est le même pour mon mari. Croient-ils sérieusement qu'il est possible de vivre

avec pratiquement rien? Sans l'aide de mes fils, je serais une mendiante dans les rues. »

Ce n'est pas exactement le point de vue que partagent les jeunes. Mariam, une de mes amies d'enfance, vient d'être acceptée à l'École nationale de théâtre. « C'était pas vraiment mieux avant, » me dit-elle dans la cour de notre immeuble, un de ces bâtiments construits en masse durant le temps de Khrouchtchev. « Tout était censuré, et si on remonte à l'époque de Staline, où beaucoup de nos poètes, de nos écrivains et de notre intelligentsia ont été tués dans des goulags, disons que ça ne donne pas envie de revenir dans le temps. Mais je comprends pourquoi les plus aînés pensent de même. Il y avait plus de stabilité – la façon dont tout était géré était extrêmement prévisible, on pouvait compter sur nos amis et nos connaissances pour nous trouver du travail ou un appartement là où on le voulait, et même d'exempter un fils du service militaire, bien sûr avec l'aide d'une petite somme d'argent. »

Depuis ma visite, je ne cesse de penser: est-ce vraiment mieux maintenant? Le pays est indépendant, il y a plus de liberté... Mais pas d'emploi. Pas d'argent pour payer la nourriture, le logement, les divertissements – car, habitude héritée de l'ère soviétique, les Arméniens adorent les arts et y consacrent une bonne partie de leur temps.

L'immeuble où loge ma grand-mère depuis 1970 est surnommé « l'immeuble des acteurs » en raison du large nombre d'acteurs qui s'y étaient établis, dont un des plus grands, Frunzik Mkrtchyan, qui était notre voisin. Elle et mon défunt grand-père n'avaient pourtant rien de dramatique: ils étaient tous les deux ingénieurs. Bien que surprenant en l'Occident de voir une femme ingénieure dans les années soixante, en Union soviétique, c'était la norme que les femmes puissent occuper des postes autres que secrétaire. Par exemple, en 1970, on compte que 75% des médecins soviétiques étaient des femmes.

Maintenant, une bonne partie des femmes arméniennes sont retombées dans des manières de vivre plus traditionnelles : elles restent chez elles à s'occuper des enfants après s'être mariées aux alentours de vingt ans. « J'ai tellement hâte au mariage, » me dit Amalia, une autre amie d'enfance qui a maintenant dix-huit ans. Quand je lui demande si elle a des plans pour le futur autre que matrimoniaux, elle hausse les épaules. « Peut-être manicuriste ou coiffeuse. Pour le moment, j'ai réussi à entrer à l'École des Beaux-Arts, on va voir ce que ça donne. Mais, tout d'abord, je veux fonder une famille avec un homme bien. » Au mariage d'un de mes cousins, la mariée avait vingt-trois ans; les âges de mes cousines mariées ou les épouses de mes cousins variaient entre vingt et vingt-cinq ans au mariage. C'est effrayant de voir où on en est venu: ma grand-mère s'était mariée à vingtsix, ma mère à vingt-huit, et c'était considéré comme normal à leurs époques respectives. Maintenant, ce n'est plus bien vu.

Au moins, j'ai les arts pour me réconforter de cette réalité en désaccord avec mon esprit féministe. Durant l'Union soviétique, le théâtre, le ballet, l'opéra et le cinéma se sont développés en Arménie, créant plusieurs chefs-d'œuvre (malheureusement en majorité non-traduits en anglais, ni en français). Les billets à l'époque étaient distribués dans les écoles et les lieux de travail quelques fois par mois et étaient à bon marché. Même aujourd'hui, pour voir le ballet Giselle, cela m'a coûté 9000 dram (\$19 USD) pour un des meilleurs sièges, alors que voir le même spectacle avec les Grands Ballets Canadiens m'aurait coûté 50\$ pour un siège dans un secteur éloigné. Les arts sont extrêmement respectés dans le pays, surtout à Yerevan, et les grands artistes, acteurs, musiciens et écrivains ont tous des sculptures qui leur sont dédiées partout dans la ville. Les enfants de dix ans apprennent à réciter les vers des plus grands poètes du siècle: Charents, Shiraz, Paruyr Sevak... Si on se tient avec des universitaires, qui sont nombreux (la majorité de la population tient au moins l'équivalent d'un Baccalauréat universitaire, sinon plus), les sujets à discussion font plaisir aux oreilles: on parle d'histoire, de grands romans, de grands films, de philosophie... C'est une culture qui dit rarement: « À quoi bon la littérature, la philosophie! Les arts, ça sert à rien! » Au contraire, on place les arts et spectacles sur un très haut piédestal. Les programmes à la télévision tournent souvent autour d'un artiste, d'œuvres d'art internationales, d'écrivains morts, soit durant le génocide arménien, soit durant la Grande Purge dans les années trente, des événements historiques marquants, bref, de culture. D'autant plus que, en Arménie, on ne déconseille pas aux enfants de devenir artistes: plusieurs de mes amis d'enfance ont été acceptés dans des milieux d'art, de théâtre ou de cinématographie. « Ma mère ne m'a jamais forcé d'être médecin, ingénieur ou avocat », me dit Varazdat, surpris que la mienne n'en ai pas fait

autant. Il veut devenir réalisateur et a réussi les examens d'entrée à l'École de Cinématographie. « Peut-être parce qu'ici, un médecin ne gagne pas nécessairement plus que n'importe qui d'autre, et les parents croient plus au talent de l'enfant. »

C'est un monde qui est le mien mais auquel je n'appartiens pas tout à fait. Avec Simone de Beauvoir comme idole, difficile de supporter les jeunes femmes qui n'arrêtent pas de parler de mariage, de leurs copains et de leurs futurs enfants, et qui veulent se fiancer très tôt. Pourtant, c'est un pays riche de tout: la vie y est bouillante, franche, elle n'a pas peur de vous assouvir d'un seul coup. Même si on vit plus misérablement qu'avant 1991, on trouve quand même assez d'argent pour se retrouver entre amis, boire un coup autour du barbecue (du khorovatz), tradition arménienne hautement appréciée par les touristes, rire, raconter des histoires, des anecdotes, réciter quelques vers, pleurer, chanter. C'est souvent à quelques kilomètres de Yerevan, au bord du lac Sevan, qu'ont lieux ces soirées amicales. Le vent y est frais, les vagues vous bercent pendant la nuit et la nourriture est si bonne et si vraie, qu'à mon retour à Montréal je n'ai pas pu manger normalement pendant deux semaines: tout a un goût tellement plus chimique, moins frais, moins vrai ici. Et je réalise souvent qu'en Arménie, on se laisse emporter par la vie plutôt que d'essayer de la contrôler, ce qui la rend aussi vraie, bonne et délicieuse que sa nourriture, sa poésie, sa musique, ses arts, ses paysages encadrés de chaînes infinies de montagnes, ses gens, pauvres

Հայ Ազգային Պար

«Պարը արտայայտում է իւրաքանչիւր մի ազգի բնորոշ գծերը, մանաւանդ բարքն ու քաղաքակրթութեան աստիճանը։» ԿՈՄԻՏԱՍ

Ռուպինա Սարգիսեան, «Ս. Զաւարեան» Մասնաձիւղ

Ժամանակէն ի վեր, պարը եղած է արտայայտութեան ձեւ մը, մարմինի միջոցաւ։ Իւրաքանչիւր ազգ ունի իր յատուկ պարը որ կը նկարագրէ իր Ժողովուրդին հին պատմութիւնը։

Հայ ազգային պարր մեծ դեր կր կատարէ մեր մշակոլթը կատարեալ պահելու համար։ Հայ րլյալ չի նշանակեր միայն «-եան» մասնիկը ունենալ մեր մականունին մէջ։ Մեր ինքնութիւնը անիմաստ կ՚րլլայ առանց մեր հարուստ մշակոյթին։ Արուեստական պարը նոյն գան կարեւորութիւն ունի Հայ կրօնքի, պատմութեան, գրականութեան, երաժշտութեան, եւ **Ճարտարապետութեան հետ հաւասար**։ Այս բոլորը Աստուծմէ մեզի տրուած շնորհներն ու տաղանդներն են, որպէսզի մենք մեր Հայ ացգր միշտ բարձր պահենք։ Պէտք է բախտաւոր եւ հպարտ զգանք որ հարուստ մշակոլթ ունինք, զոր աշխարհի ամէնէն գեղեցիկն է։ Ուստի, մեր պարտականութիւն է, իբր Հայ երիտասարդներ, պարր ողջ կենդանի պահել. Իսկ միակ ձեւր ողջ պահելուն՝ պարելն է։

Ժամանակին, պարը ապրելակերպ եղած է, եւ ոչ թէ այս օրերուն նման բեմադրութիւն մը։ Պարը գործիք մըն էր որ կը ծառայէր իբր ուսուցիչ, որպէսզի սերունդներ շարունակ, Հայերը սորվէին իրենց պատմութիւնը։ Պարը անցեալին եւ մինչեւ այսօր նաեւ դաստիարակչական միջոց մըն է։ Կը սորվեցնէ հրահանգներ լսել ու հետեւիլ, եւ միասնաբար աշխատիլ որպէսզի հաւասար եւ ուղիղ կերպով, միայն մէկ մարմին երեւի։

Հայկական մեր սիրուն պարը շարժուն նկարչութիւն է։ Ամէն փոքր մարմինի շարժում խորհրդանիշ է մեր նախահայրերուն ամէն օրուայ կեանքին։ «Յար Խուշտա» ռազմական պարը օրինակ, կը նկարագրէ հզօր զինուորական շարժումսեր։ Զոյգերուն ծափի շարժումը կը նկարագրէ զէնքերու փոխանցումը, իսկ ծափին ձայնը խորհրդանիշ է զէնքին հարուածի ձայնին։ Քնարական նազ պարերը կը նկարագրեն Հայ աղջիկներու յարաբերութիւնը բնութեան հետ։ «Կակաչներ» եւ «Կրունկներ» պարերը, օրինակ, կը ներկայացնեն հայուհիներու քնքուշ եւ նայիրեան ձեռքերու շարժումներն ու հպարտ կեցուածքը։

Հայկական պարը նաեւ նշանաւոր է իր զուտ Հայկական տարազներուն համար։ Իւրաքանչիւր պարատեսակ ունի յատուկ տարազ մը, որ կը նկարագրէ այն տարածաշրջանը ուր պարատեսակը հիճսուած է։ Տարազները նաեւ կը նկարագրեն պարին նիւթը։ Օրինակ, «Մարտարապատ» պարին տարազը կ՚ըլլայ զինուորական որ կը յիշատակէ պատերազմ մը։ Տարազները կ՚օգտագործեն Հայկական գոյներ, որ մեր պատմութեան մէջ յաձախ կը հանդիպինք, օրինակ՝ որդան կարմիրը։

Ցաւալի է սակայն, որ տարիներու րնթացքին, Հայ ազգային պարր կորսնցուցած է իր արժէքը։ Տարիէ-տարի, պարողներուն թիւր աստիձանաբար աւելի կր պակսի, եւ աւելի քիչ երիտասարդներ հետաքրքրութիւն ցոյց կու տան Հայ ազգային պարին հանդէպ։ Այս օրերուն, սովորական է Հայ երիտասարդներ օտար պարի դասընթացքներու հետեւիլ, Հայկական պարի փոխարէն։ Կր սորվին «Պայէ» կամ «Ճազ» պարատեսակները, իսկ Հայկական մեր ազգային եւ աւանդական պարերը կամ կը մոռնան, եւ կամ այ արդէն իսկ տեղեակ չեն անոնցմէ։ Ինչպէս Գագիկ Գինոսեանը, «Կարին» աւանդական երգի-պարի խումբի հիմնադիր եւ գեղարուեստական ղեկավար, նշած է, «Իւրաքանչիւր ազգ պէտք է զարգանայ իր տեսակի մէջ, ոչ թէ կապկի ուրիշներին։» Երբ մենք մե՛ր պարր կր պահենք ու ջանք կը թափենք սորվիլ, այն ատեն մեր ազգր աւելի լաւ կր հասկնանք եւ կր

գուրգուրանք անոր։ Կը նկատէք թէ ուրիշ ազգերու հետ յարաբերիլը աւելի դիւրիւն կ՚լլայ որովհետեւ կը յարգէք զիրար, եւ գիտէք որչափ դժուար է օտարութեան մէջ ձեր ազգն ու մշակոյթը պահել։

Ներկայիս, Հայ ազգային պարր հին աւանդական ոձր չէ պահած։ Որովհետեւ ներկայիս երիտասարդները աւելի հետաքրքրուած են օտար պարատեսակներով, ստիպուած են պարուսոլցները ծանօթացնել այս պարերը Հայկական պարերուն, յուսալով որ աւելի գրաւիչ կ'րլյալ իրենց համար։ Պարերը կր բեմադրուին աւելի արդիական երաժշտութիւններու, օրինակ՝ «Ինկա եւ Անուշ» կամ «Արա Գեւորգյան», «Ալեքսանդր Սպենդիարյան» կամ «Խաչատուր Ավետիսյան»-ի աւանդական երաժշտութիւններու փոխարէն։ Աղջիկները եւ տղաները ներկայիս նաեւ կրնան միասին պարել, սակայն անցեալին այս արտօնուած չէր։

2013 տարեշրջանը դեռ նոր սկսաւ։ Այս տարի ի՞նչ կրնաք ընել որպէսզի Հայ ազգային պարր ձեր կեանքին մէջ վերածնի։ Եթէ ձեր գաղութը պարախումբ ունի, մասնակցեցէ՛ք։ Հայկական պարի դասընթացքները բազմաթիւ առաւելութիւններ ունին։ Ո՛չ միայն մեր ազգային պարը կը սորվիք, այլ նաեւ կը սորվիք Հայկական երգահաններու եւ երաժշտութիւններու մասին։ Յաձախ Հայկական մթնոլորտի մէջ կր գտնուիք, նոր անձերու հետ կր ծանօթանաք, եւ անշուշտ լաւ մարզանքի օրինակ մըն է։ Կարելի է նաեւ պարեր կամ այլ հին աւանդութիւններ սորվիլ ձեր մեծ մայրերէն եւ հայրերէն։ Մակայն, սորվիլը առանձին` բաւարար չէ։ Ձեր սորվածր պէտք է նաեւ տպաւորիչ ազդեցութիւն մը ունենալ ձեր շուրջիններուն։ Կարեւոր է նախ դուք սորվիք, ապա՝ սորվեցնէք ուրիշներուն։ Գիտութիւնը եղած է տարածելու համար։ Երբ դուք կր սորվիք Հայ ազգային պարը, ձեզի համար է

այդ օգուտը որովհետեւ կը կապէ ձեզի Հայկական մշակոյթին։ Սակայն, երբ դուք ուրիշներուն սորվեցնէք Հայ ազգային պարր, այն ատեն է որ մեր Հայկական պարը ողջ կը մնայ եւ Հայկական մշակոյթը կը պահուի դարեր շարունակ։ Կարելի է պարը սորվեցնել ձեր ընկերընկերուհիներուն կամ հարազատներուն։ Սակայն, իբր Հայ երիտասարդներ, մանաւանդ սփիւոքի մէջ, մեր ամենէն կարեւոր պարտականութիւնն է Հայ

ազգային պարը փոխանցել եկող սերունդներուն։ Մեր ուսուցիչները եւ պարուսոլցները, լաւիտեան մեր hետ պիտի չմսան։ Փոխանակ իրենց հետն ալ կորսնցնենք մեր Հայկական պարերը, առիթներ ստեղծենք որպէսզի իրենցմէ սորվինք եւ իրենց սուրբ գործը շարունակենք։

Ուրեմս յաջորդ անգամ որ դհօլի եւ զուրնայի հրաւէրը լսէք, ոտքի ել ${f k}'$ ք եւ պարեցէ՛ք։ Նոյնիսկ եթէ պարը ծանօթ չէ ձեզի, մ՛ի ամչնաք. շուտով կը սորվիք եւ Հայկական պար պարելու սէրը ձեր սրտերուն մէջ կր շատնալ։ Ազգային պարի պահպանութիւնն ու գործունէութիւնը կարեւոր է, մանաւանդ մեր փոքր ժողովուրդին համար, որովհետեւ մշակոյթն է մեր զէնքը։ 🗆

«Հայ Պար» Մերուժան Խաչատրեան, 2012 | meruzhankhachatryan.com

HOW TO RESPOND: "Why Do You Case So Much About Something That Happened Almost 100 Years Ago?"

By: Levon Sarmazian, "Aram Manoukian" Chapter

I am one of many Armenian youth around the world who spends countless hours of my time during the week at the Armenian Community Centre, either in a meeting or working on the next event. The Community Centre has really become my second home. I have dedicated much of my life towards various Armenian organizations and causes with many people asking me "what for?" It is important to reflect on why we dedicate so much time and effort towards the Armenian cause – spreading awareness about the Armenian Genocide with the ultimate goal of recognition by the government of Turkey.

As Armenians living outside of Armenia, we have to take time to step back and remember why we are living outside of our motherland. The reality is that there are more Armenians living outside of Armenia than in Armenia itself, yet we still identify ourselves as Armenians first. Through every tragic event in our ancient history, we continue to hold tightly to our culture, language, religion and heritage. The hundredth anniversary of the Armenian Genocide is fast approaching, yet the government of Turkey denies the events of 1915 from ever occurring. How long is the fight for recognition going to last? Are we going to eventually just give up? A question I am frequently asked by many of my Armenian and non-Armenian friends is, "Why do you care so much about something that happened almost one hundred years ago?"This very question,

although seeming so simple in my mind, comes as a challenge in the minds of others.

In order to answer this question, it is important to understand the facts and what forces we are up against. Yes, the current government of Turkey is not directly responsible for what its ancestors in Ottoman Turkey did to the Armenians. However, to completely deny the facts that genocide occurred is just unreasonable. In fact, today, the Turkish government spends millions of dollars on Armenian Genocide denial and lobbying in other countries.

The government of Turkey has been carrying out many anti-Armenian Genocide actions to supress the discussion of the truths about the genocide in international and public forums. They even go to the extent of blackmailing other nations with cancelled economic trade if they dare discuss the genocide as a

recognized event in world history. The current Turkish government's goal is to erase all physical records and memories of the events. They have even been caught paying representatives of various countries to lobby against the Armenian cause. The struggle for recognition has become ever so difficult because of the Turkish government's continued effort to silence the Armenian voice.

The most current example occurred in early 2012 where both Houses of the French legislature passed a bill to criminalize the denial of the Armenian Genocide, just as they had done years before with the Jewish Holocaust. And what came afterwards was sadly expected. The Turkish government cut all economic, political and military ties with France, and recalled the ambassador from Paris. When the bill reached France's Constitutional Council, they deemed the bill unconstitutional which halted its implementation and allowed Turkey to restore its ties with France. I would not be surprised if the Turkish lobby had something to do with stopping the bill into becoming law. Interfering into other countries political decisions about the Armenian Genocide is something they have succeeded in doing on a number of occasions.

The Turkish Minister of Affairs to the European Union recently made comments regarding Turkey's history and stance on genocides: "If only all countries' past had been simple and transparent just like Turkey's past. No genocides have occurred in Turkey's history. What's genocide? Turkey doesn't know what genocide is". This is just one example of the type of Turkish denial we have to deal with in our work.

The Canadian government recognized the Armenian Genocide in 2004. This is something I am very proud of. But this does not mean we pack up our bags and stop going to the nation's capital every April 24th. It means

we continue to remember those woman, children, men, intellectuals, and religious leaders, who were intentionally murdered through the orders of the Ottoman Turkish government. Just as the government of Canada and other governments have recognized the Armenian Genocide as a part of history, it is also possible for the same governments to give into the Turkish lobby and take that recognition away. We cannot let this happen.

I imagine a world where the Turkish government recognizes the events of 1915 as genocide. What a great example they would be for the international community and for human rights. When that day comes, we can finally find some peace. But if the current Turkish administration continues in the path they have chosen to take, then we still have a duty to perform.

Referring to the famous words of Adolf Hitler when carrying out the Jewish Holocaust, "Who, after all, speaks today of the annihilation of the Armenians?" When I first heard these words, they haunted my thoughts for a long time. Then I realized that it is a reminder of how we cannot give up the fight for recognition of the genocide and for justice of those one and a half million lives lost. My family's descendants in 1915 consisted of seventy-seven members; only eighteen surviving the genocide. I cannot go about a normal everyday life knowing that justice has not been brought to both my family and millions of other Armenian families worldwide.

To answer the questions of many, the reason I am so involved is because I feel an obligation to continue my ancestor's legacy. This is why I will never stop fighting for the recognition of the Armenian Genocide. After everything we have been through in our history, how could I not care?

A CONVERSATION WITH A ''Normal Turk''

By: Varak Babian, "Simon Zavarian" Chapter

Ardziv had the chance to sit down with renowned Turkish historian and sociologist, Professor Taner Akcam, during his time in Toronto to commemorate the six year anniversary of the slaying of Turkish-Armenian journalist and editor-in-chief of the bilingual Turkish-Armenian newspaper Agos, Hrant Dink.

Coffee was offered. Professor Akcam requested a little bit of milk. I struggled with my wording. I usually don't hesitate labeling the drink as Armenian, specifically down playing the commonly referred label of 'Turkish coffee'.

This time I hesitated though. "No, small coffee. Like an espresso," I said. "Oh, Armenian coffee. No sugar please."

The mood was set.

I'd love to read your fortune after you're done...

There's a Turkish saying. "Never believe in it, but don't leave without it..."

Folks here in Canada try to talk hockey whenever appropriate. You currently reside in Boston, any allegiance to the mighty Bruins?

I'm a Galatasaray fan.

Not Besiktas? Not Fener?

No, and this is very important. Galatasaray football is the first thing for me and the rest is second. I came to Turkey after seventeen years of exile. My parents hadn't seen me. I hadn't seen my mother in seventeen years. They were excited. I went to the Galatasaray game instead. You know, most Armenians like Besiktas.

I have some Bolsahay friends, most of them like Besiktas. One has one uncle who supports Fener, the other Galatasaray. The tension when they're talking sports can be palpable. I guess I'm a Gala fan for the time being...

Definitely, don't change it, it is on record. The interview will not go on.

You are often asked about the darkest days of Turkish history, dim issues such as denial. What do you consider to be the proudest moment in recent (modern) Turkish history? What moments of positivity have had an impact on youboth as a scholar and a Turk?

I don't know if proud is the correct word, but I can't describe how happy I was when they arrested Yalçın Küçük. When one general after another was arrested, this was a delight for me. To read this, watch this was a great time. I remember when I went to the funeral, Hrant Dink's funeral in Istanbul. We were chatting with friends and, if you follow Turkish media regularly, you know who the murderer was. We all knew the general was to blame, but we were certain we would never see this Küçük arrested. But not only him, other high ranking generals are in prison. I think this is one of the biggest joys I have experienced about modern Turkey.

Why is it that Dink's assassination had such an impact on both Turkish and Armenian civil society? Countless others have been persecuted and killed. Was it a case of timing? Personality?

Let me ask you a question. Was it the Hrant Dink assassination that had more impact on the diaspora, or was it when people went on the streets and chanted, "We are all Armenian"? We have to make a distinction-What are the reasons for this reaction from Turkish society and Armenian society? In the case of Armenians, I think that if thousands of people hadn't gone on the streets, it would have increased; it would have put one more element on the prejudice or the perceptions Armenians have of Turks.

You see, one and a half million plus one. Barbaric Turks, they killed another Armenian. I think the shock for the diaspora or the people in Armenia, was the

chanting of one hundred thousand people, "We are all Armenian". I think this is the important moment because, you have to also remember, before his assassination, Hrant was a suspected individual in Turkey. For a lot of diasporan Armenians, also. I remember he came to the States. At certain events they attacked him verbally, calling him a spy for the Turkish government. I've had similar experiences, so I could understand. So in my opinion, and I might be wrong, but I think the triggering moment, the important element or factor was the people marching and chanting, "We are all Hrant". It was the public reaction to the event, more than the event in itself.

Regarding Turkey, it is a fascinating question, though I'm not so sure I can give the answer now, because of the following reason. Another compelling element that you have to keep in mind: Throughout the history of the republic, we have never experienced an assassinated politician or journalist that has been remembered for so long. Nothing. No one. I can make you a list of intellectuals, journalists, political figures, who were assassinated in Turkish history. After one or two years, people forget about it. Nobody remembers. And still this year, it was rainy and cold, yet thousands of thousands were on the street. It means something. I think it means something different for everybody. I don't think there's one thing that unites all these people.

I know that after his assassination, the crack on the bottom his shoe was really a strong image for a lot of people. It really destroyed the image of the Armenian as they all really thought they understood. They saw Hrant as a spy of the diaspora, of Armenians, getting constant money from Armenian sources. Then they saw the crack. This poor man. I mean, thank God he didn't have a different pair of shoes on that day. It really had an important impact. It made people realize that he had risked his life.

My other explanation is his innocence. In Turkey, we the people who have opposed the state over the years have suffered a lot. In a way, we were part of a system. Not necessarily like in Hrant's case, an outsider. We were part of a collective and we also tried to resist. For example, Kurds, arms struggle, leftist organizations. Resistance was a way of opposing the government. In Hrant's case, it was so innocent! What was the main question he was asking? The entire Hrant Dink phenomenon is so simple. He was saying he was a citizen; he wanted to be a citizen, nothing else. I mean, he was saying there was nothing wrong with being an Armenian, and being a Turkish citizen at the same time. Period. I think this innocence, his message being so simple- "I'm not Turkish, I speak Turkish... but I'm not from you, I'm not as you are. We have to live together". The innocence of his message was an important factor.

What is more important, Turkish civil society accepting the genocide or politicians? Does it matter if the men in charge accept responsibility if the general public isn't convinced? Vice-versa?

We can look into the fact whether Turkish society is ready to accept the Armenian Genocide. My take on the issue is, if today, Tayyip Erdoğan, as prime minister, comes up tomorrow and says, "yes, it was a crime against humanity." Maybe he doesn't say genocide- let's say he says genocide, I believe he would get huge support, nobody would oppose him. My sense is, denialism in not the main attitude of the society as such. I think it's the attitude of the state. The state denies knowingly.

No hint of ignorance?

They know what they are saying. I always used to think ignorance might be a factor. If you deny, lie for over ninety years, it is hard to reverse and say something different. There's no ignorance, they definitely know what it means to accept the genocide for themselves. It is a part of their existence. The Turkish society must be seen as different cars on a big train. There is not a defining Turkish society. You have to separate, look into different cars, realize the difference. What section of Turkish society? Kurds? Alawites? They view the Armenian Genocide differently. Even city by city there are different attitudes. Van, Erzurum, they think differently. I think that education, or the lack of it, is the most important problem. In big cities like Istanbul, Ankara, ninety years of nationalistic education has created a sort of mind set that is very hard to change.

You briefly mentioned education.
Genocide education is important and central in Armenian schools throughout the world. How should it be taught in lower grades? Comparatively? With the focus on reconciliation? How important is context and not just knowing that one and a half million were murdered.

I'm a humble listener of different arguments. We have a conference forthcoming at our centre about this exact topic. What age? How?

It's part of a broader topic. Whatever level or age you teach, it doesn't really matter.

We must speak about prevention and reconciliation. It has to be apart of the general education. It's not enough to only talk about the killings. Simple reasonwhy do we talk about mass killings of the past? What is the purpose of speaking about injustices? Simple - so people don't attempt to commit these acts in the future.

Do you ever get used to the negative feedback. Has there been an isolated experience? Something that made you second guess your work?

Several times. Not a specific moment. You get e-mails, death threats, phone calls. Of course you get scared. You ask the question, "Why am I doing this?" I chose this, nobody pushed me into it. That feeling goes away quite fast. The other response, the anger takes over. I don't know if it's a personal characteristic, but I get angry, and perhaps that anger pushes me, helps me stay focused. I think my staying in the field, despite all the negative things, has something to do with the naysayers. If they hadn't shown interest, maybe I wouldn't have continued. I became more stubborn.

How do you respond? Do you even respond when people say you have betrayed your people by siding with the Armenians?

It's sad, it's over now. It used to be a main campaign. It hurt me. This was my argument then, and it is the same one today. I think I'm a good representative of my people. I think I've created an image of a normal Turk. This is my joke with my Armenian friends...They would ask about a Turk, I used to say, if he/she is a denialist, they are not a normal Turk. I'm a normal Turk and I try to represent my people. I know I'm a minority...I don't care. I give another face.

You were at Hrant's funeral. Since then you have traveled to Turkey often. How visible is the shift in the people?

After 2007, everything in Turkey changed dramatically. Today we have the psychological overhand. The denialists are in defence. I know, I feel, before 2007, we had to defend ourselves. They would attack, insult, assault. They don't attack now, they can't.

I know you spent some time in prison...

Yes

And you escaped prison?

Yes

Can you take us through the range of emotions, leading to the decision to escape. What was going through your mind?

A dream...If I hadn't dreamt that night, I would have never escaped.

Sounds too romanticized to be true.

It's a Hollywood movie. When you enter the prison, from the first day, you think about freedom. That's one part of the reality, you can't think of anything else. I knew I would be sentenced for a long time, seven, eight, nine years. I had to find a way to escape. We started digging this tunnel. I informed my friends about the preparations.

So it was a grassroots effort on your behalf?

Yeah...Yeah, yeah, we really dug the tunnel. I informed my friends on the outside, told them which days it would probably happen, told them to find me house I could hide out in. My friends from university, we were not an organization, more like a movement. They said they couldn't protect me, it was too dangerous, the plan must be put on hold. They assured they'd help in the future, but it wasn't the time. I agreed with the decision. I had a cellmate, he wasn't a political prisoner. He was a close friend of Yılmaz Güney, the famous Turkish filmmaker. That night I dreamt laundry detergent. I woke up in the morning. My cellmate was there, he had no idea about our preparations to escape. I said, "Kenan Abi," form of respect, you know, he was an elderly man, "I saw laundry powder in my dream, what does it mean?"He said it means freedom, you will be free. "That's it, I'm escaping," I said to myself. So, I escaped. Spontaneous decisions can be important.

Do I contact you personally for the movie rights?

Sure, you can write it. I'll help you if you'd like. □

trync suppry to

Ռուբէն Ճանպազեան, «Ս. Զաւարեան» մասնաճիւղ

Երկու մտքով եմ...արդեօք այս յօդուածը գրեմ հայերէնո՞վ, թէ անգլերէնով։
Եթէ շարունակեմ միտքերս գրի առնել հայերէնով, արդեօք իմ տարեկիցներս պիտի կարդա՞ն, թէ պարզապէս զայն անտեսեն ու մէկ կողմ դնեն։ Այս ներքին պայքարն ու անորոշ վիձակս արդէն իսկ փաստ են, թէ ինչ լուրջ ու դժբախտ հանգրուանի հասած է մեր ներկայ սփիւռքեան կացութիւնը մայրենի լեզուին նկատմամբ։

Յաձախ երբ բարեկամսերով հաւաքուինք, կը նկատեմ, թէ օրուան նիւթը շուտով կը կեդրոնանալ մեր ժողովուրդի ապագային շուրջ։ Իսկ բազմիցս այն խօսակցութիւնները (որոնք երբեմս նոյնիսկ վէձերու կր վերածուին) կր կեդրոնանան Սփիւռքի ապագային վրայ, միշտ կիզակէտ ունենալով մեր սիրելի Գանատահայ գաղութը։ Ընդհանրապէս, մեր խօսակցութիւնները կր սկսին հայերէնով, այն համոզումով, որ ձիշդ բանն է որ կ'ընենք, սակայն, երբեճս կայծակի արագութեամբ, խօսակցութիւնը թափ կ՛առնէ ու կր շարունակուի անգլերէնով։ Վարժութեա՞ն հարց է սա, թէ ինքնաբերաբար պատահող դիպուած, կամ Գանատա ծնելու եւ մեծնալու հետեւանք։ Մեր գործած «սխալը» անդրադառնալէ ու ընդունելէ ետքն է, որ կր սկսինք հարց տալ, թէ արդեօք կարելի՞ է ազգօրէն գոլատեւել այս ափերուն վրայ, թէ պարզապէս մենք մեզ կր խաբենք։

Շատեր կը պնդեն թէ ազգային ոգին լեզուէն աւելի կենսական է ազգի մը գոյապայքարին մէջ։ Ճիշդ է, որ միայն հայերէն խօսելով չէ, որ կրնանք հայ զգալ կամ կրնանք կայուն պահել հայ ոգին, բայց հարկ է նաեւ գիտակցիլ, թէ որքան կարեւոր է մայրենի լեզուի պահպանումը իբր գոյատեւման երաշխիք։ Այսօր, սրտի մեծ ցաւով կը տեսնենք, թէ Մփիւոքի գրեթէ բոլոր բնագաւառներէն ներս, Հայ լեզուն, մանաւանդ արեւմտահայերէնը, լուրջ նահանջի մէջ է։ Հայերէնը սկսած է ոչ միայն աղաւաղուիլ, այլ աւելին, փոխարինուիլ

այլ լեզուներու բառապաշարով։ Հայերէնը դադրած է գործածական լեզու ըլլալէ մեր գաղութներու երեխաներուն, երիտասարդներուն եւ նոյնիսկ չափահասերուն մօտ։

Եթէ իրականութիւն մր կայ, որուն բոլորս կրնանք համաձայնիլ, այն է, թէ Սփիւռքի շատ մը գաղութներու մէջ հայութիւնը հացիւ կաթիլ մրն է հսկալ ովկիանոսի մը մէջ։ Յաձախ, քաղաքի կամ շրջանի րնդհանուր բնակչութեան նոյնիսկ կէս տոկոսը չենք գրաւեր։ Ինքնաբերաբար, այս կը նշանակէ, թէ Սփիւռքի մէջ, հայ ժողովուրդը միշտ շրջապատուած է «օտարութեամբ». օտար լեզու, օտար ժողովուրդ, օտար մշակոյթ... ամէն ինչ օտար։ Երբեճս կր մեղադրենք այն անհատները, որոնք հայերէն չեն օգտագործեր կամ կր նախընտրեն օտար բարքերը վայելել, սակայն չենք անդրադառնար, թէ այս բոլորը պարզապէս ապրելաձեւի հետ կապուած իրականութիւններ են, որոնք տարիներու րնթացքին պիտի զարգանան եւ հետզհետէ աւելի ցայտուն պիտի դառնան։

Արդեօք պարզապէս անկարելի՞ է ժողովուրդի մը լեզուն եւ արժէքները պահել օտար ափերու վրայ։ Ճիշդ է, մինչեւ այսօր գոյատեւած ենք ու Գանատահայ գաղութը կը սեպուի աշխարհի լաւագոյններէն՝ հայախօսութեան եւ հայապահպանման գծով։ Այս բոլորը կը պարտինք մեզ նախորդող սերունդներուն, մեր մայրերուն ու հայրերուն, մեծ մայրերուն եւ մեծ հայրերուն, որոնց անձնուէր նուիրումի հետեւանքով է, որ այս բարելաւ վիձակին հասած է մեր գաղութը։

Այո, Գանատահայ գաղութը լաւագոյններէն է, սակայն ի զուր չէ բաղդատել։ Պէտք է գիտակցինք, թէ

հայերու համար համեմատաբար երիտասարդ գաղթօմախ մըն է Գանատան, մանաւանդ եթէ նկատի ունենանք գաղութի վերակազմութեան յիսուն կամ վաթսունամեայ պատմութիւնը։ Պատմութիւնը մեզի փաստած է թէ շատ մը սփիւթքահայ գաղութներէ ներս, տարիներու ընթացքին, լրջօրէն նուազած է հայախօսութիւնը։ Օրինակ՝ Հարաւային Ամերիկայի կամ Արեւելեան ԱՄՆ-ի զանազան հայաբնակ քաղաքներու մէջ, հայ գաղութը չորրորդ կամ նոյնիսկ հինգերորդ սերունդ հասած է, ու ինքնաբերաբար, ներկայիս, գրեթէ բոլորովին ոչ-հայախօս է։ Արդեօք նո՞յնն է մեր ձակատագիրը։

Ընկերներու հետ մեր խօսակցութիւնները այս ուղղութեամբ յաձախ կ՚երկարին ու ոչ մէկ եզրակացութեան կը յանգին։ Երբ այլեւս արծարծած ենք ներկայ կացութեան մասին բոլոր իրականութիւնները, կը սկսինք խօսիլ լուծուժներու մասին։ Արդեօք ձեւ մը կա՞յ այս իրավիձակէն նուազագոյն ժասով դուրս գալու։ Եթէ իսկապէս ամէն հարց ունի լուծման իր ելակէտը, ինչո՞ւ մինչեւ օրս չենք բարելաւած այս վիձակը եւ կը շարունակենք ըյլալ անկման մէջ։

Թերեւս մեր գլխաւոր հարցր այն է, թէ բացայայտօրէն չենք արտայայտուիր մեր հիմսական հարցերուն եւ դժուարութիւններուն մասին։ Ինչո՞ւ չենք խօսիր խառն ամուսնութիւններու հետեւանքներուն մասին։ Ինչո՞ւ չենք արժեւորեր մեր տարած միութենական աշխատանքները ու տարիներ շարունակ կը գործենք նոյն տեսյականով, առանց հաստատ ու բարեբեր արդիւնքներու ձեռքբերման։ Ինչո՞ւ չենք խօսիր Մփիւռքի հայ վարժարաններու ու եկեղեցիներու դժուարութիւններուն մասին, հայ ուսուցիչներ եւ կղերականներ պատրաստելու մասին։ Ինչո՞ւ կր հետաքրքրուինք աշխարհի չորս կողմ պատահող դէպքերով, երբ մեր իսկ տան մէջ կատարուող հարցերը չենք սկսած լուծել։

Վստահաբար, վճռական ու անմիջական լուծում մը չունին այս կենսական հարցերը, սակայն ինծի համար մէկ բան յստակ է։ Հայութեան գոյութիւնը ապահովող գլխաւոր ազդակներէն ամենէն կարեւորը կը հանդիսանայ հայոց լեզուն, որուն միջոցով կը պաշտպանուի ու կը գոյատեւէ հայոց գրականութիւնը, մշակոյթը եւ ազգային ինքնութիւնը։ Եւ եթէ Սփիւռքի մէջ կ՝ուզենք գոյատեւել, հարկ է անդրադառնալ եւ ընդունիլ, թէ մեր լեզուն պահպանելով պիտի ըլլայ այդ մէկը։

Այս բոլորը իրականացնելու համար հսկայական է նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան դերակատարութիւնը, որովհետեւ որեւէ ազգի գոյապայքարին եւ լեզուի զարգացման մէջ կենսական անհրաժեշտութիւններ են ազատ եւ անկախ հայրենիք ունենայր եւ պահպանելը։ Պատմութեան մէջ գոլութիւն ունեցած է Ասորեստանի հզօր պետութիւնը, կամ Սումերիոյ ու Բաբելոնի հարուստ քաղաքակրթութիւնները։ Անոնք բոլորն ալ կամ բոլորովին անհետացած են եւ կամ այնքան անշքացած են, որ իրենց գոլութիւնը հացիւ զգալի է։ Վստահաբար, վերոնշեալ բոլոր ազգութիւններն ալ

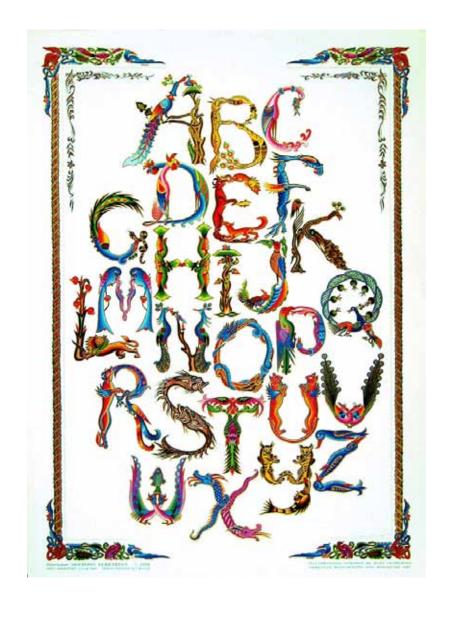
ազգային ոգի ունէին եւ սակայն անոնք անհետացան որովհետեւ զանազան պատձառներով չկարողացան կառչած մաալ իրենց լեզուին ու պահպանել իրենց հողերը։

Անցած են այն օրերը, երբ Հայաստանը համայնավար տիրապետութեան տակ էր եւ Սփիւռքը մեր ժողովուրդի միակ հայաշունչ «հայրենիքն» էր։ Ներկայիս, մենք բախտաւորութիւնը ունինք ապրելու ժամանակի մր մէջ, երբ անկախ Հայաստանը իրականութիւն է, եւ պէտք է գիտակցինք, թէ լառաջիկալ հանգրուանին, տասնամեակներ ետք, միայն Հայաստանի մէջ ապրող քաղաքացիներն ու Հայաստանի առօրեային հետ կապուած սփիւռքահայ գաղութներն են որոնք իրապէս հայօրէն պիտի գոյատեւեն։ Առ այդ, արեւելահայերէնի եւ արեւմտահայերէնի լեցուական տարբերութիւնները պէտք չէ արգելք դառնան Սփիւռքի երիտասարդութեան եւ հայրենի մեր քոյր-եղբայրներու մերձեցման մէջ։

Ես կը հաւատամ, թէ մեր լեզուական տարբերութիւնները կրնան լուրջ համադրումսերու ենթարկուիլ լեզուագէտներու եւ մասնագէտներու միատեղ աշխատանքներով, որոնք նաեւ կրնան վերջնական լուծում մր գտնել ու դարմանել մեր ուղղագրական ներկայ բարդ կացութիւնը։

Անկարելի է գուշակել, թէ ձիշդ ի՞նչ պիտի ըլլայ Սփիւռքի ապագան, բայց պէտք է լրջօրէն գիտակցինք, թէ հսկայական հարցեր կան մեր դիմաց ու միայն անոնց մասին զրուցելով, եւ գործնական յուծումսերու դիմելով է, որ պիտի կարենանք դիմագրաւել զանոնք։

Հիմա, կր մտածեմ, թէ ինչ լա՜ւ պիտի ըլլար եթէ այս գրութեան վերնագիրը սիրուն ու ներգրաւիչ անգլերէն տառերով րլլար։ Արդեօք որքան աւելի հայ երիտասարդներ պիտի կարդային զայն... 🗆

OPERALION:/ Flayasdan

By: Varak Babian, "Simon Zavarian" Chapter

My story is not unique in circumstances, with parents born in Beirut and deciding that a better future lay for themselves and their children in Toronto. That is the first city I opened my eyes in and the one that shaped my identity, my narrative - steeped on diasporan soil. Like my parents before me, I have been brought up both loving and appreciating my place of birth while knowing it was not of our own happy choosing nor one that came into fruition organically. The fate of forced migration carries with it the faintest whiff of an exhausted psyche, a badge of weakness on your lapel. That weakness can become an element to rally around and turn instead into a badge of honour and pride-show everyone that you have beat the odds, we are still not only alive but flourishing. Burn in hell Talaat.

The oddmaker at the games table would not lay their chips on us- how we have remained Armenian around the world. How we have planted vibrant clusters of school, church and community centre where we learn, worship and perform in our native tongue. Just look at us. We discuss our history in the same language that wove its plotline, sing hymns using ancient, original scores and keep Komitas and Khatchaturian in our arm's reach. We have newspapers and television programs. We are a young and strong voice in our city's upper office, impactful behind the scenes.

We have succeeded to keep our culture alive, our language on our lips and our letters at our fingertips. I myself read, write and speak Armenian with a certain intimate proficiency that I am proud of. Now let the irony waft over as I confess that English would have to be the language that I would need to attempt and express myself eloquently with these few, modest words. I would be sad to admit that I am uncertain that I could do my thoughts justice in my native tongue.

Through calculated decisions, first of my parents and then later my own, I have had every opportunity to be able to practice my command of the Armenian language. I'm doing alright, but how will my children fare? My parents live and breathe, love and think in Armenian. I was lucky through sheer osmosis. How will I be able to pass on to them something that has collected rust in such close to ideal a scenario? That's ok - I justify in my mind - there's our beloved Armenian schools. When the time comes, when there is family and children, I will switch gears and flex the Armenian language skills. I will lead through example with only Armenian at home, dinner talk, small talk, all Armenian. I too, will then live and breathe, love and think in Armenian. It will be a diligent, everlasting struggle. It is the constant presence of this struggle, rather even just the awareness of its existence that has left deep grooves of selfawareness and helped form my identity: a proud Armenian who is equally proud to call Toronto my home.

This all sounds well and cute, but of course I realize that luck is on my side. Being able to live in a city like Toronto has given

its Armenian community the chance to co-exist with fellow Canadians, and to be living examples of the multicultural mantra that captures the best that the city offers. The Toronto Armenian community is viewed as a success story, one that mirrors the endearing qualities that Canada has been known for. Tolerance, altruism and generosity. Our neat efficiency and careful ambition. I am proud to live in a city like Toronto, one with an international reputation for nurturing strong and dynamic community bases. But then I start to wonder about where this is all supposed to go. Is this all temporary? Are we laying down roots or flourishing in flower pots?

Recently, I have started an internal monologue with a battling Armenian narrative. One that sees Armenia not as a beautiful historic piece of land, nestled between apricots and constant Ararat eye candy, a young, independent state, with its population frustrated and ready to explore greener pastures. Armenia is a piece of land, not perfect and sometimes riddled with not so pleasant realties. But it is mine. It is mine as much as the 416 is, as much as maple leaves and Metro Morning. A not so old, but very wise man recently drew a comparison for me - one of an emergency room vs an operating room. He explained that rather than treating our ancestral home with an emergency room approachpatching it up as it comes in under duress, pumping its chest and keeping it breathing in intervals - we need to take constant and preemptive measures. Take it off the machines and help it breathe on its own.

Having strong diasporan influences in the world is essential for Armenia's success. I would argue that the country in its present state is not yet ready to walk on its own two feet. Having an Armenian presence, a contemporary and local voice in Paris, New York, Toronto and Venice allows for bridges to be built and for the exchange of ideas and sharing of practice. As all roads once led to Rome, it is vital for all Diasporan roads to lead back to Armenia. We have to gain expertise, gleam expertise and carry it all on our backs - we must all make the pilgrimage to unpack in Armenia. We will meet one another, argue and agree, make deals and deliver upon them.

As our steps cross the bridge, back through Pearson, Heathrowe or De Gaulle, we cannot forget the importance of having land under your feet. We cannot make claims on ancient territory or keep hard fought ones without a presence. Can it be here, that we look to fellow Armenians who are not lucky enough to have a place in a

multicultural mosaic of their own. For our brethren struggling with governments that do not appreciate them, persecute or punish them? Can we help them return, give them a chance to succeed in their own home?

What is just as crucial as filling Armenia with its native children is, for those of us who are not lucky enough to call it homefor us to create our own little Armenia's abroad. Our generation needs to feel the urgency of now. If we are unable to go to Armenia, carry bricks over and build our own outpost in the world class cities we are blessed to call home, then we must make the conscious and constant decision to live and breathe, love and think in Armenian. If not, we must be willing to make the decision to complete the cycle - to extend our gaze and return home.

In 20 years, I am hopeful that some of this can become reality. I have every faith in my local Armenian community. We will continue to grow stronger and smarter.

We will nurture our Armenian identity and will not only sing and read, but compose and create in Armenian. We will narrate our second-wave diasporan identity, not only in our learned language - but our mother tongue as well. We will each carry a brick with us and lay down mortar on the bridge that connects us to that same land of apricots and Ararat eye candy. In 20 years, I hope we all take individual ownership in the success and prosperity in the land of our forefathers and commit to a project in Armenia that marries the opportunities and experience we have gained in our diasporan home with a passion and interest we have uncovered in our ancestral home. In 20 years, I hope to have made my contribution to the success of our Toronto community- have it flourish and like its backdrop continue on the path to being first-class. And I also hope to have the ability and awareness to complete my residency in the operating room and build

Photo by Scout Tufankjian

SURVIVING IN THE DIASPORA

By: Sevag Haroutunian, "Simon Zavarian" Chapter

A personal moment to reflect is rare to come across in your busy schedule; from the moment you leave your bedside in the morning to the minute you plug in your smart phone to recharge itself for another challenging yet monotonous day. This is the diaspora for us Armenians. We are compelled to make decisions being part of the agile cycle, and only decades later, our decisions from the past reflect the fruits of today.

As Armenians surviving in the diaspora, we are constantly in a battle of trading elements of our culture, music, language and a lot more that will only be obvious through time. We trade our mother tongue every time a non-Armenian marries into our family. We celebrate Halloween with our kids, but forget to mention that we have Paregentan, a joyous feast before Lent. We proudly embrace the poppy each November, but fail to realize our national hero St. Vartan who fought the Persians for our religious rights in 451 AD.

All people in North America have the right to equally celebrate and cherish their cultural treasures. Hindus proudly celebrate Diwali and invite others to come and learn what their traditions entail. It saddens me to come from the most colourful culture with the longest array of historical dates that can be shared with the world, yet we somehow cannot place ours before the others. We often associate our identity with that of Arabs or Persians. Our cuisine, instruments, dances are contrasted, and often concluded that we all have "borrowed" from one another. The ignorance towards our own identity is only ours to blame. Why do we know endless information about former US presidents, but we can't extend knowledge regarding our recent political history in Armenia? It crushes all morals when a forty year old Armenian mother from the Middle East can write a blog about American pop-culture and TV shows, but can't mention one credible Armenian actor, theatrical play or

film. The matter lies not in what you know, but what you are willing to learn to better understand our people and share what we genuinely have with the rest of the world.

There is a disconnect somewhere within our people; an implication of indifference. The alarming truth is that we have Armenians who haven't bothered visiting the homeland since its independence in 1991, yet religiously attend patriotic evenings at the Armenian club and swear by the name of Antranik. Is it that

and poetry will be short-lived. Inevitably, we can't have the passion and dedication our parents did, since they were a different generation that made sacrifices to bestow the love for our identity.

It feels as if our people are still struggling to survive, without having a moment to reflect and ask, "what for?" There are glorious realities of the diaspora, such as financial security, job security, personal comfort, and peace of mind that keeps us entrenched in the North American

we don't stop to question our actions or decisions in life, or is it that cultural issues aren't pressing enough for us to alter our everyday habits? There exists a notion of "I'm not going out of my way to take my kids to school" or the now fashionable caption, "Why does my kid need to read or write Armenian, when will they use it anyway?" Being able to read and write is being able to connect. We are fundamentally reducing our knowledge of Armenian and preventing those children to be aware of the richness of their culture. If this lack of dedication and commitment diversifies, as a culture, our music, lyrics,

system. Adversely, the reality of losing another soul to the diasporan tide should come with moral repugnance. We need to question our reasoning behind the actions made today. Actions start from where we live, who we interact with, what topics we converse about over dinner, what is making headlines in Armenian media. Our days are so overloaded that we often forget to include Armenian content.

Yes, being an Armenian is a full-time task. No matter how much you try, there is always more to learn about ourselves and much more to be proud of. □

3y: Katya Derhovagimian, "Simon Zavarian" Chapter

Among a slippery slope of subject matter, the future of the Armenian community in the diaspora stands as a serious concern. As our world becomes more and more enveloped in its foreign grounds, there is fear that our cultural fervour will simmer down to idleness in the near future.

The future is as clear as mud, but the present state offers some consolation—at least when it comes to our taste in music. In past issues of Ardziv, much has been rightly discussed about the music scene in Armenia and Armenia's musical place on an international scale. However, not much has been said about its quality as an agent of cultural preservation. It is clear that our generation has acquired a palate for Armenian music; not only the pieces of the past, but what is current and popular today.

On my camping trip to Armenia, in the summer of 2006, I met a young man who voiced his aspirations of becoming a revolutionary singer. Even as a teenager, Kristapor Arabian had a grandiose dream that he was steadfast in making happen. Growing up in the diaspora, what prompted Arabian to pursue such aspirations came two-fold. He was inspired by the stories of heroism of our freedom fighters, which he had heard as a child, and how the songs about them kept their memory alive. He also realized that these songs were not as popular among the younger generation and that perhaps a younger voice would connect the youth better.

What seemed like a distant fantasy six years ago is a sharp reality today. On the occasion of the 122nd Anniversary of the Armenian Revolutionary Federation, as Kristapor Arabian took the stage, a man approached me and said, "Armenian revolutionary music has a strong future because of this man." The juxtaposition of the dream that lives in the near past and the present state proves that not only are we distant from cultural idleness, but we have the potential to thrive in the future.

Our generation has found a voice through the social aspect of music as well. One band that comes to mind is Pyunik. Having grown up with a few of its members, I have been a spectator to their musical evolution; from their humble elementary school days singing in the choir, to who they have become today. I have watched them extend their wings to debuting their first single, writing songs for other performers, and even going solo on a drum set. The immense talent of this group

is astonishing. For lead singer Sevag Titizian, there is something personal about being able to get on stage to sing in Armenian. "Music is beautiful in every language, but it is extremely exquisite when it is presented in your mother tongue." He says that at the end of the day, his pride in being Armenian and his dedication to his culture is what has called him to sing in Armenian.

What's most intriguing in our society today is our willingness and appetite to consume as much of this music as we can. The overwhelming number of youth that are present at events where any young singer might perform is astonishing.

Perhaps it's a coincidence or an unidentified correlation, but there seems to be parallels between the Armenian Youth Federation (AYF) and the desire to pay it forward through music. From Kristapor Arabian to Pyunik, to Yerakouyn, Artsakh, and Aravod; all of these bands are comprised of musicians who are deeply rooted in the AYF as either current or alumni members.

According to our youthful performers, the future of our communities seems to be prospering from the eyes of the stage. Titizian argues that it is our duty as Armenians to share and spread our culture, young and old. He says, "The future only exists if you work on it in the present. So let's work on it! That being said, I think the future of Armenian music is very bright because there are so many different styles and genres. There is something for everyone. We Armenians are a very talented people and I think we still haven't even left our mark on the world. I can't wait to see what the future holds for us!"Arabian also believes that we are on the right track and that music is making its way back to people's hearts. He argues that it is our job as today's generation to do all we can to keep these songs alive and teach the youth about them. He says that "it is very important to stay connected to Armenian culture and learn our history, because without all that, we are nothing. The richness of Armenian history is what inspired me to pursue my dreams and I'm one hundred percent sure it can do the same for them. The youth is the future."

As we head into this new year, let us make a resolution to defy the odds. Let's hold on to our culture, at least through its multiple genres of music and as the youth, let us continue introducing the community to new music in the market today.

Sur ce monde pleind'effroi, de peine, de tristesse... Pour toi mon Pays Dès le moment oùnaquit ma vision Je prisconscience des terres en possession En espérantun jour leursobtentions. Dans leseauxprotonaes ae mespensees, une illusion... dansmonâme... une illusion...
Tuétaislà; sous mesyeux... dans à proximaité
Tuétaislà; sous mesyeux... Dans leseauxprofondes de mespensées, Je suissi loin de toi, maispourtant à proximité

Je suissi loin de toi, maispourtant à proximité Teretrouverest ma seulegrande mission. Tow nistoire giorieuse, tesneroseterneis Tegnettentcomme des mères du naut des sommets, Ton histoire glorieuse, teshéroséternels De la trontlereetrangere, Priant avec monchapelet
Pour chaquegoutte de sang perdulors dugénocidemortel
Pour chaquegoutte De la frontièreétrangère, Priant avec monchapelet J'enessaie deramassertes1.5 millionde morceaux Dès le moment oùje comprisma vision, enessare nernmussercest. mous seronshavidian
Autour du monde entler, nous seronshavidian autour au monne encher, nous seronsmariane.

Commele ditsibien le fameux William Saroyan. confession d'Armin T. Wegner

Aram Barterian

J'ai quitté mon Allemagne chérie, un pays jadis Plein de vie comme la grue no pays Jams prem ne vie comme na yrae Ravagé par la naine du voisin ennemicorrompu. Pour découvrir en photographie Mes images en noir et blanc Ne laisse pas paraître le savo Par l'eau à travers monts et vallées vidé, drainé, transporté

Avec un Mashdots* et une foi ardente, Ainsi, cette nation si savante, Sous l'ombre de deux montagnes géantes Est tombée, mais restée vivante.

Arpy Toherkezian

People talk.

A walk down Yonge Street can provide ample opportunity to talk to people. Here's an example of what some Torontonians know about all things Armenian...

"I went to school with an Armenian guy. His dad used to own a convenience store, he sponsored our soccer team. Something Keshishian."

"Egoyan makes great films. I've seen Ararat, but I knew about the genocide before that. Didn't want to say Kim Kardashian, that's probably embarrassing right?"

"They remind me of the Jewish community. I know they've dealt with forced migration, political oppression. Hard working people."

"I remember they had a community centre, by Avenue Road/Dupont. There's an Italian restaurant there now."

Francois – "My mother's sister lives in Marseille, her neighbour is Armenian." Pauline - "Of course Aznavour is Armenian.

"I know traditionally Armenian women wear red for their weddings. I think I learned it my high school World Issues class."

"Nothing"

an Armenian guy. Fun wedding."

LEARNING ABOUT HERITAGE, HISTORY AND OUR STRUGGLE THROUGH THE AYF

By: Sarine Gulerian, "Arshavir Shiragian" Chapter

n almost horrifying amount of cherrycoloured blood was pouring out of little Albert Martirosian's nose as he calmly lay on a table in the main hall of Camp Byng. It was as if someone left the faucet running in his sinus. Apparently, he's prone to nose bleeds. His shirt, his pillow and the floor were glowing crimson red. Hagop, a St. John's ambulance first responder, was attempting to dam the flood as best he could when, all of a sudden, an idea struck me. I had something that first-aid training probably overlooked. I tip-toed down the dark hallway carefully, not to wake up any of the girls. I could only imagine the exaggerated screams and 'ew'-s that would follow if they saw poor Albert. Climbing on to my top bunk, I carefully unzipped my bag and found it. I picked a dark blue package—a manly colour, which wouldn't raise any suspicions. I walked back into the dining hall, cut the cotton in half and snipped off the string at the end to disguise what it really was: a feminine product which is known to repulse all men. "Albert, can you put these in your nose?", I said handing him the two pieces. "Uh-huh!" he grunted. Thankfully,

to ten-year old Albert it was nothing more than a Band-Aid but Hagop smirked at me.

I looked around at Ani, Tamar and Sevan cleaning the floor, Haig attempting to make Albert laugh and Hagop digging through his first aid case. It may have been a tiny insignificant moment for the rest of them but for me that was the moment I realized it. Vancouver's Armenian Youth Federation had been revived. It was back from the dead and we had just successfully managed our first semi-medical emergency.

I would never have imagined myself here; a part of an amazing team attempting to make a difference. In eleven months, I went from being a stranger in my own community to an executive member of the AYF, an organization I didn't even know existed just two years ago. Vancouver fosters vibrant, creative and intelligent youth who, just like every other Armenian, are all searching for their cultural identity. And in just under a year, we had created an Armenian support system which we could all identify with.

I'll admit to losing a sense of culture, especially in my teens, when I wanted to

blend in and water down my differences. My Armenian friends lived far away and from the ages of twelve to sixteen, we rarely saw each other. None of us drove and being children of Armenian mothers meant we weren't allowed to use public transit. We sometimes saw each other at the far and few big church services, but most of the time we were forced to make our rounds from one "nene" to the next. It was a miracle if we could escape the surprising strength and cheek pinches long enough to catch up. And now, as young adults, we were working tirelessly to create an opportunity for the Armenian youth to get together at least once a month, something we never had.

When referring to we, I mean the executive team; Hagop Agopian, Ani Elgudzhyan, Sevan Agopian and me. Each of us brings something to the group. All of us have a different role to play. Hagop is our fearless leader. He's the responsible one, our connection to the Vancouver ARF and, of course, our first-aid responder, both literally and metaphorically. No one is more dedicated to this than Hagop. Ani is the brains of this operation. Although

she's younger than me, I often look up to her and her amazing ability to make magic happen. If we have a problem, she has the solution. Sevan, our social media manager, knows this community inside and out. Anything we need, she's there. She's also the creative driving force who designs all our eye-catching event posters. While we played games at camp, she crammed for exams - any other city girl would have just stayed at home. Sometimes we joke—since I'm four-foot-nine—that I am the muscle. If there is an issue at an event or we're faced with a problematic kid, I step in as the wicked witch of the west and end the conflict. Like four pillars holding together the foundations of a building, we support each other. If one of us wasn't there then the rest would surely crumble. Thankfully, we also have a lot of support from the youth volunteers, like Haig Basmadjian, Tamar

Simon and "big" Albert Simon, who come out to participate and help out at our events.

My exercise regime consists of walking to, and from, my car. Pretending to be enthusiastic about a workout at nine in the morning in a moist and dewy forest, which is infamous for its bear sightings, just to motivate kids who probably want to punch me in the face taught me something: having a positive impact on someone, even at your own sacrifice, is more satisfying than the secret Tim Horton's iced-caps that Sevan and I reward ourselves with when we humbly volunteer to pick up groceries during camp.

Through the AYF, I have learned about my heritage, my history and our struggle. But I have also learned that I am amazing at hide-and-seek as well as laser tag. I can't bowl to save my life, and running up

and down a hill while snow tubing may seem like hours of endless fun, but the punishment comes the next day when your thighs catch fire every time you run up and down a flight of stairs.

Sitting at a Starbucks planning this year's camp while reflecting on the last year and a half, Hagop admitted, "Out of all the leadership conferences I've been to, nothing prepared me for this." And he is right, nothing could have prepared us for how rewarding, hectic, stressful and joyful this project has been.

□

ardziv needs your support...

ևեցուկ կանգնիր արծիւին...

www.ardziv.org/donate

